

Dues mirades

Scrovegni

JOSEP MARIA **Fonalleras**

Hi ha una fructífera tradició que valora el dia de Reis com un esdeveniment crucial, tant per la seva càrrega religiosa com pel seu component irracional i, en certa manera, també melancòlic. **Shakespeare** va escriure una comèdia deliciosa –potser la més intel·ligent de totes– a partir d'aquesta dotzena nit, és a dir, de la que fa dotze des de la nit de Nadal. I **Joyce**, és clar, la va utilitzar com a escenari del relat més majestuós de la seva obra, el més clarividient, allà on es barreja la consciència del present amb la presència fantasmagòrica del passat i amb la imminència d'un futur de pèrdues. El dia de Reis, a més, és la vigília del Nadal ortodox, que se celebra justament avui, perquè segueix el ritme del calendari instau-

rat per **Juli Cèsar**.

Aquí, tendim a reduir-ho tot al concepte de «màgia», que no és pas incorrecte, però que, per repetitiu i amb un deix de sucre candi, acaba essent insuficient. L'Epifania no solament clou un cicle litúrgic que popularment s'estén fins a la Candelera, sinó que conté una lliçó fonamental. No es tracta d'aparèixer o de ser sinó de manifestar-se, de mostrar-se davant del món. La pulcritud del Nadal es basa en la humilitat i el llogarret. El missatge esdevé un altre quan es torna una notícia que s'escampa a tot arreu. En l'inigualable fresc del **Giotto** a la capella dels Scrovegni, a Pàdua, s'hi amaga el secret d'aquesta evidència esclatant i transcendent. ≡

Terribas

EMMA **Riverola**

Mònica Terribas va saludar l'audiència l'endemà del no de la CUP a **Artur Mas** amb el relat d'una biografia. Un home fet a si mateix, lluitador antifranquista i un dels fundadors de CDC. Amb emoció, **Terribas** va explicar que el seu anònim personatge havia tornat al combat amb l'ANC. Ara, afegia, la CUP l'ha deixat anar de la mà. A ell i «a tota una generació la revolució de la qual va sobreviure i fer sobreviure aquest país contra l'Estat», a aquells que «honradament van creure que amb la força de diverses generacions que s'agafessin de les mans i amb la mirada en el futur pròxim era possible aconseguir el que als anys 70 no va ser possible». Però, acabava l'elegia, «els milers i milers de persones

d'aquest procés cap a la independència de Catalunya eren, són i seran una majoria anònima».

És opinable a quanta gent ha deixat anar de la mà la CUP, el que sí que és evident és que **Terribas**, i amb ella els mitjans públics de Catalunya, han deixat anar de la mà milions de catalans que no tenen la independència al seu horitzó. Moltíssims van lluitar també contra la dictadura i honradament van creure en la fraternitat dels pobles. Altres han plantat cara a la corrupció que ha castigat les institucions de l'autogovern català. Altres combaten la desigualtat, la intolerància i l'adulteració interessada de la història. Ells també són i seran una majoria anònima... que paga amb els seus diners una veu pública que la desdenya. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA **Espinàs**

La carta que vaig enviar als Reis

Sembla que els Reis han passat per casa. Però no han passat a mitjanit, com acostumen a fer des de fa segles, diuen, sinó –calculo– a les sis o les set del matí. És una atenció que em tenen, perquè saben que a les dotze, o a la una, encara estic al meu petit despatx. Ja se sap que els Reis d'Orient exigeixen no ser vistos.

Els diré què m'han portat.

1. - Uns paquets de tabac de pipa. Perquè fumo amb pipa des que era jove i estudiava Dret de nit. A casa o a casa del meu amic i company de carrera, **Ramon**, fill de **Folch i Torres**. Diran el que diran, però estudiar envoltat de fum no ens va impedir aprovar els cursos. Els pares eren comprensius, i els catedràtics que ens van examinar també van ser-ho.

Eren uns temps en què no s'avisava que fumar era perillós, no

Els pares em deien que podia demanar tres coses, i que a més hi hauria un regal secret

com ara, que a la bossa del tabac que compro hi figura aquesta sentència: «Fumar mata». Home, és una sentència tan contundent i totalitària que cap tribunal, atinent als fets i citant testimonis, gosaria dictar-la. Jo gosaria demanar que als paquets de tabac hi figurés aquest avís: «Fumar pot matar». Perquè la possibilitat existeix. No he oblidat, des que vaig estudiar Dret, que una sentència no pot generalitzar, s'ha de referir a un cas concret.

2. - A més a més de tabac de pipa, també he demanat als Reis un gruixut paquet de folis en blanc. No vull que abans de morir me'n faltin, més m'estimo que me'n sobrin. Perquè puc pensar que aquells folis potser acollirien aquella gran obra que encara no he escrit. Potser amb una pipa nova i un nou paper...

3. - També he demanat 4 o 5 cintes noves per a la meua Olivetti, en la qual escric aquestes ratlles i em sembla que estan desapareixent del mercat abans que jo.

Ah, els meus pares em deien, quan havien de venir els Reis d'Orient, que podia demanar tres coses. Però que a més a més hi hauria un regal secret. Els secrets són apassionants. Són les espurnes de la vida. ≡

Davant la incertesa política a Espanya i Catalunya

La política social no pot esperar

La situació de moltes persones és massa urgent per confiar en futurs idíl·lics

TERESA **Crespo**

naugurem l'any en un context polític ple d'incògnites. A Catalunya semblen molt probables unes noves eleccions, i una es pregunta si les polítiques socials del nou Govern seran també noves o si, en canvi, seguirem sense saber quines mesures s'impulsaran per fer realitat aquest desig tan repetit aquests dies, i que es redueix a voler que el 2016 sigui millor que l'any que deixem enrere.

Si en el terreny polític els interrogants són de gran calat, en l'econòmic se'ns plantegen també dubtes importants. Ens preguntem si la tan anunciada recuperació ens oferirà un creixement del 3% del PIB, si aquest arribarà a beneficiar la població en general, si serà possible que el nou Govern espanyol revisi a l'alça el salari mínim interprofesional després del ridícul augment de l'1%, o si el sistema de pensions augmentarà una mica més que el 0,25% que per tercer any consecutiu s'aplica en estricte compliment legal. Hi ha també el dubte sobre si el sistema de garantia d'uns ingressos mínims per a tota la ciutadania arribarà algun dia a fer efectiu aquest dret reconegut en les nostres lleis, però mai totalment aplicat. Entrem en un nou any amb perspectives poc favorables.

Mentre l'Estat espanyol pren mesures del tot inacceptables que con-

soliden les desigualtats i condemnen les classes treballadores a viure sota mínims, a Catalunya no se'ns ofereix un panorama gaire més esperançador. L'insuficient pla de xoc plantejat per qui havia de formar Govern queda en l'aire davant la improbabilitat que se celebri el segon debat d'investidura, i no sabem de quines partides pressupostàries es disposa realment, ni quines s'afegirien en uns nous pressupostos per al 2016, de moment hipotètics mentre no se superi la fase d'incertesa actual.

DESCONEIXEM en quina mesura es compliran les promeses formulades durant la campanya electoral de novembre i setmanes posteriors. No sabem si la hisenda pública es transformarà a curt termini per permetre'ns disposar dels nostres recursos, ni si es portarà a terme una fiscalitat més justa. S'anuncien mesures amb impacte pressupostari que no sabem qui ni quan les aprovarà, i en qualsevol cas la proposta no només és incerta sinó que, a més a més, li falta la visió estratègica necessària per destinar una suma suficient per emprendre una acció transformadora de la realitat, marcada per la pobresa i les desigualtats. Necessitem una proposta que faci viable el ple reconeixement dels drets de ciutadania, que defineixi una nova polí-

NUJALART

tica social i que, en definitiva, permeti construir projectes de vida nous per a un any nou.

La sensació d'incertesa i incomoditat em recorda altres experiències viscudes, com les mesures acordades en el ple del Parlament contra la pobresa de l'any passat, o la promesa de fa quatre anys del partit que encara avui governa en funcions de renovar de forma iminent la renda mínima d'inserció. Em vénen també a la memòria la llei contra la pobresa energètica aprovada al juliol, encara a l'espera que es desenvolupi la reglamentació necessària per a la seva plena aplicació, i moltes altres promeses que, com en el conte de la lletera, no s'han fet realitat. La frustració que generen resulta especialment crua per als qui aquests incompliments signifiquen no disposar d'uns ingressos mínims per viure

dignament, passar fred a l'hivern, estar en perill de perdre la casa o no disposar d'un àpat calent, ni per a ells ni per als seus fills.

ALGUNES promeses són desenganys segurs a curt termini, mentre que altres provoquen directament indignació quan es condicionen al fet que aconseguim la república catalana. ¿Com poden fer-se propostes sobre una realitat llunyana i una mica improbable quan hi ha tantes persones vivint en condicions extremes de precarietat? No podem demanar-los que confiïn ni esperin l'adveniment de la terra promesa per resoldre la seva situació. Les entitats socials ens veiem en l'obligació de fer arribar la veu dels que més pateixen i, en especial, de recordar a tots els polítics la responsabilitat que avui tenen davant el moment històric que estem vivint. Desitgem que s'escolti la voluntat de la ciutadania i considerem que garantir unes condicions de vida dignes a la població més vulnerable està per sobre de qualsevol opció política i reivindicuem el reconeixement dels drets socials com una prioritat per a qualsevol govern. El desenvolupament d'una nova política social no pot esperar situacions idíl·liques que es dibuixen per al futur, ja que només la resposta d'avui ens permetrà pensar en aquest món millor que tots ens hem desitjat en el pas cap a aquest nou any. ≡

Presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS)